

ЛАТЫН ӘЛІПБИІНЕ КӨШУ - РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ ТАЛАБЫ

«Ұлттың сақталуына да, жоғалуына да себеп болатын нәрсенің ең қуаттысы – тілі».

А. Байтұрсынов

М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің ғылыми кітапханасының 5 корпусының оқу залында «Латын әліпбиіне көшу – рухани жаңғыру талабы» тақырыбында пікір-талас сағаты өткізіліп, кітап көрмесі ұйымдастырылды. Латын графикасына көшудің маңыздылығы мен қажеттілігі туралы қатысушылар мен студенттер де өз пікірлерін білдірді

Латын қарпіне көшу — бұл әлемдік білім саласын игеру үшін жасалып жатқан, бүкіл әлем қарым-қатынас жасайтын ағылшын тілін жастарымыздың тезірек игеруіне мүмкіндік жасайды. Әлемдік деңгейде қазақ жастарының биік белесте болуы үшін және әлем жастарымен тіл табыса алатын деңгейде болуы үшін де латын графикасына ауысымыз өте маңызды болып табылады. Бұл жерде негізгі мақсат, кез келген ақпаратты, ғаламдық өзгерісті жастарымыз түпнұсқадан алып, оқи алатын болады.

Тарихқа көз жүгіртсек, латын әліпбиі қазаққа жат емес. Бұл халқымыздың ғасырлар қойнауынан ұрпақтан-ұрпаққа жеткен сөз өнерін, қазақ әдебиетінің қайталанбас асыл мұрасын әлемге танытудың үлгісі деп санауға болады.

Қолданылған әдебиеттер:

1. Байтұрсын ұлы, А. Әліб-бій [Текст]: жаңа құрал / А. Байтұрсын ұлы; ред. Ұ. Асыллов. - Алматы: Рауан, 1998. - 118 б.
2. Майлықұтова, М. Қазақ жазуының тарихынан [Текст] : оқу құралы / М. Майлықұтова. - Алматы: Қазақ университеті, 2006. - 196 б.
3. Байменше, С. Сәт сағат [Текст]: әдеби-тарихи, ғылыми-публицистикалық эсселер / С. Байменше. - Астаа: Таймас, 2008. - 240 б.
4. Маргулан, А. Х. Сочинения [Текст] / А. Х. Маргулан. - Алматы: Алатау, 2010. - Т.8. - 472 с.
5. Хасанова С. Көне түркі және араб-латын жазбалары /оқулық/. - Алматы. Республикалық баспа кабинеті. - 1994 ж. - 288б.
6. Әмбебап әліппе [Текст]: Өздігінен үйренушілерге арналған қазақ-латын әліпбиімен сауат ашу құралы / Ұ. Асыл, Ж. Нұсқабайұлы. - Алматы : Білім, 2007. - 272 б.
7. Қазақстан [Текст]: Краткий энциклопедический словарь / ред. Б. Аяган. - Алматы: Книга, 2005. - 496 с.
8. Қазақстан [Текст]: Национальная энциклопедия / ред. Б. Аяган. - Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2005. - Т.3: К-М. - 560с.
9. Жолшыбекова Ж. Рухани жаңғырудың бастауы төл тілімізде [Текст] / Жолшыбекова Ж. // Ақиқат. - 2019. - № 9. - б.54-55.
10. Жумадилова М. Латынға көшу-тіл мәселесін шешудің тиімді жолы [Текст] / Жумадилова М. // Қазақ тілі мен әдебиеті: әдістеме. - 2019. - № 1-2. - б.33-35.
11. Нұрланқызы К. Латын әліпбиі-ұлт болашағы [Текст] / Нұрланқызы К. // Қазақстан тарихы: әдістемелік журнал. - 2018. - №7. - б.24-28.
12. Латын әліпбиі: уақытудырған қажеттілік [Текст] // Ана тілі. - 2018. - 13-19 қыркүйек.
13. Ақыш Н. Латын әрпі: көшеміз бе, жоқ па? [Текст] / Ақыш Н. // Жұлдыз. - 2013. - № 10. - б.167-172.
14. Латын әліпбиі негізінде сауат ашу әдістемесі [Текст]: педагогика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертацияның авторефераты / Досанова А.Ж. - [S. I.] : Алматы, 2009. - 32 б.
15. Садуақасов, А. Қ. Түркі тілдес мемлекеттердің латынграфикасына көшудегі саяси - лингвистикалық ұстанымдары; генезисі және эволюциясы [Текст]: саяси ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертацияның авторефераты / Садуақасов А.Қ. - Астана: [s. n.], 2010. - 32 б.
16. Латинизация всей страны.. [Текст]: перевод казахского языка на латиницу: медленно, но верно // Централ Азия Монитор. - 2013. - 8-14 февраля.
17. Токбергенов Р. Переход на латиницу: вопрос решенный [Текст] / Токбергенов Р. // Мысль. - 2018. - № 10. - С.56-58.
18. Ельдесов Д. Основная цель - сближение языков и культур [Текст] / Ельдесов Д. // Мысль. - 2018. - № 7. - С.23-29.
19. Сманов Б. Латиница как не надежная опора государственного языка [Текст] / Сманов Б // Мысль. - 2013. - № 4. - С. 2-4.
20. Құрман Н. Латын графикасына негізделген қазақ жазуы және оны оқыту әдістемесінің мәселелері [Текст] / Құрман Н. // Білім ғылыми-педагогикалық журнал. - 2019. - №2. - б.48-57.
21. Нұрланқызы К. Латын әліпбиі-ұлт болашағы [Текст] / Нұрланқызы К. // Қазақстан тарихы: әдістемелік журнал. - 2018. - №7. - б.24-28.
22. Садуақасов А. Латын графикасына көшудің тарихи-тілдік және мәдени аспектілері: саяси талдау [Текст] / Садуақасов А // Қоғам және дәуір. - 2008. - №3. - б.44-48.
23. Қапалбек Б. Ақанның әліппесіне қайта оралу қажет [Текст] / Қапалбек Б. // Ақиқат. - 2019. - № 9. - б.51-53.
24. Қайрымденова А.Е. Латын әліпбиіне көшу-қазақ тілінің жаңа белесі [Текст] / Қайрымденова А.Е. // Қазақ тілі және әдебиеті: әдістеме. - 2019. - № 3-4. - б.70-71.
25. Міржақыпқызы Г. Латын қарпіне көшу туралы [Текст] / Міржақыпқызы Г. // Ақиқат. - 2014. - № 1. - б.3-5.